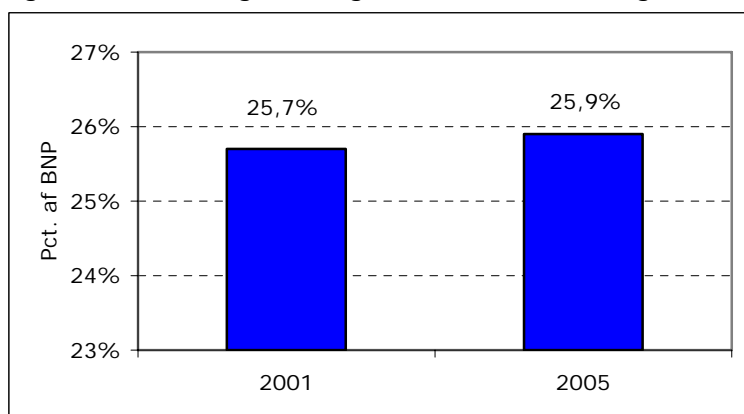


DET OFFENTLIGE FORBRUG STØRRE UNDER FOGH END UNDER NYRUP

De seneste nationalregnskabstal fra Danmarks Statistik viser, at det offentlige forbrug er vokset betydeligt under VK-regeringen, og at det offentlige forbrug udgør en større andel af BNP i 2005 end i 2001. Væksten i det offentlige forbrug har været på ca. 20 mia.kr. siden 2001. En del af udvidelsen af den offentlige sektor har været planlagt og en del skyldes, at finansministeren ikke har kunnet leve op til sine egne budgetmålsætninger. Budgetskredet har således været på ca. 8 af de 20 mia.kr. Dette er uheldigt, da det for det første er ufinansieret og derfor indebærer et mindre fremtidigt råderum til lavere skat. Alternativet til budgetskredet ville være en lettelse i topskatten på 7 procentenheder eller en fjernelse af mellemskatten. Det ville øge arbejdsudbuddet med 12-14.000 personer. Derudover har det offentlige forbrug en meget stærk konjunkturstimulerende effekt på kort sigt og kan derfor bidrage til overophedning af økonomien.

Under VK-regeringen er det offentlige forbrug udvidet mærkbart. Den gennemsnitlige årlige realvækst har været på 1,3 pct. i perioden 2002-2005 svarende til et løft på ca. 20 mia.kr. i faste priser. Væksten i det offentlige forbrug har bidraget til, at det offentlige forbrug i 2005 udgør en større andel af BNP end i 2001. I 2001 (det sidste år med SR-regeringen) udgjorde det offentlige forbrugs andel af BNP 25,7 pct. af BNP, mens andelen i 2005 udgjorde 25,9 pct. af BNP, se figur 1.

Figur 1. Det offentlige forbrugs andel af BNP, 2001 og 2005



Kilde: Danmarks Statistik - www.statistikbanken.dk

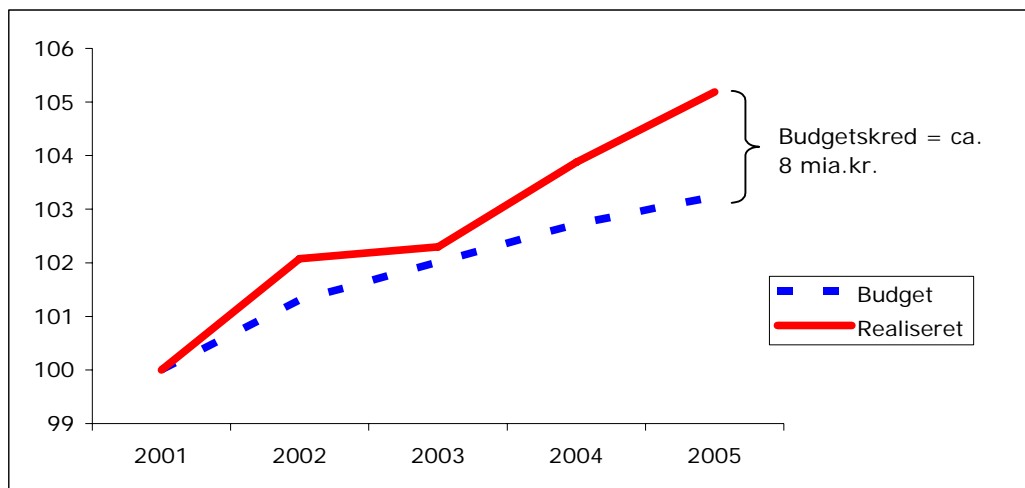
Den årlige vækst i det offentlige forbrug på 1,3 pct. svarer til en overskridelse på 60 pct. i forhold til den i gennemsnit budgetterede vækst på 0,8 pct. om året i perioden 2002-2005. Budgetskredet har været på knap 8 mia.kr. i perioden, mens den budgetterede vækst har været på 12 mia.kr.

Alternativet til budgetskred er fx en halvering af topskatten

Budgetskredet på 8 mia.kr. er ufinansieret i den forstand, at væksten ligger ud over 2010-målsætningen for det offentlige forbrug. Dermed indebærer budgetskredet under VK-regeringen, at det fremtidige skattepolitiske råderum er reduceret med knap 8 mia.kr. Til sammenligning var råderummet ved Forårspakken i 2004 på 10 mia.kr. Hvis de ca. 8 mia.kr. i stedet var anvendt på lavere indkomstskat ville topskatten kunne halveres eller mellemskatten kunne fjernes. Dermed ville den øverste marginalskat reduceres fra 63 til 57 pct. Det ville øge

beskæftigelsen med 12-14.000¹ personer, fordi det ville blive mere attraktivt at arbejde ekstra, herunder i form af overarbejde og bijob.

Figur 2. Offentligt forbrug 2001-2005, faste priser, budgetteret og realiseret vækst, indeks (2001=100)



Kilde: Danmarks Statistik - statistikbanken.dk, Økonomisk Redegørelse januar 2002 samt Lavere skat på arbejdsindkomst 2003, Finansministeriet

Budgetskredet bidrager til overophedning

Budgetskredet under VK-regeringen bidrager endvidere til kapacitetspres i dansk økonomi, da det offentlige forbrug har en meget kraftig effekt på kort sigt på konjunkturudviklingen. Det følger af, at det offentlige forbrug påvirker BNP direkte, ligesom det offentlige forbrug er meget løntungt. Når det offentlige forbrug udvides vil det erfaringsmæssigt betyde, at der skal ansættes nye medarbejdere. Dette er særlig problematisk, når private virksomheder har svært ved at besætte nye stillinger. I det perspektiv bidrager den kraftige vækst i det offentlige forbrug til at øge presset på arbejdsmarkedet. En indkomstskattelettelse slår erfaringsmæssigt ikke så kraftigt igennem på efterspørgslen på kort sigt². Samtidig vil en indkomstskattelettelse øge arbejdsudbuddet.

Hvis VK-regeringen havde kunnet overholde sin budgetmålsætning og i stedet havde givet skattelettelser for ca. 8 mia.kr. ville presset på arbejdsmarkedet blive reduceret. Herudover ville arbejdsudbuddet vokse med 12-14.000 personer. Det skyldes det forbedrede incitament til at arbejde flere timer, herunder som følge af overarbejde, bijob mv.

¹ Globaliseringsrådet og egne beregninger. Se i øvrigt CEPOS-notat af 11.6.06 vedr. lavere skat og dynamiske effekter http://www.cepos.dk/cms/fileadmin/user_upload/ceposfiles/PDF/Dynamiske_effekter_notat_skattekonference_06.pdf

² Dette skyldes, at en del af lettelsen spares op, ligesom en del af den afledte forbrugsstigning går til import og derfor ikke påvirker den indenlandske produktion.